Jan Royt Slovník biblické

Jan Royt Slovník biblické

Výtvarné či slovesné obrazy mají často kromě bezprostředního, doslovného významu i význam symbolický. Tuto symboliku vnímáme a poznáváme jako cizí jazyk. Leopard, pelikán, ale i osel nebo hvězda mohou v tomto jazyce symbolizovat Krista, husa duši a naběračka Martu z Betánie. Vloni vydal obsáhlý, přehledný a graficky nádherně vypravený slovník tohoto jazyka Hynek Rulíšek pod názvem Slovník křesťanské ikonografie. Kniha se však bohužel nedostala do knižní distribuce (vydala ji Alšova jihočeská galerie, kde ji získat lze).

Slovník biblické ikonografie Jana Royta je zaměřen úžeji na postavy a události pouze biblické (nedefiluje tu proto procesí svatých, kteří se biblických událostí přímo nezúčastnili) a obrací se k odbornějšímu publiku. Leoparda ani husu tu jako samostatná hesla nenajdeme, osla a pelikána zas pouze jako slova-směrovky, odkazující k rozsáhlému zastřešujícímu heslu Kristus. (Od konkrétních věcí a bytostí, kamenů, fauny či flóry postupoval populárnější Slovník symbolů, který Jan Royt vydal s Hanou Šedinovou v Mladé frontě 1998.)

Předností knihy je zevrubnost a hloubka zpracování základních hesel. Například Panně Marii a jejím podobám v dějinách umění věnuje přes třicet stran. Jiným podrobně zpracovaným tématem je typologie - pohled, který vidí v starozákonních událostech předobrazy událostí novozákonních (např. paralela mezi Jákobovým zápasem s andělem a nevěřícím Tomášem, nebo mezi obětováním Izáka a ukřižováním). Slabinou knihy je obrazové zpracování. Nepřináší reprodukce mistrovských děl, ale schematické kresby (Dagmar Hamsíková). Ty poslouží studentům nebo teoretikům, ale odsouvají stranou podstatu: samo umění, kterému přece chceme porozumět proto, že je krásné.

Daniela Iwashita